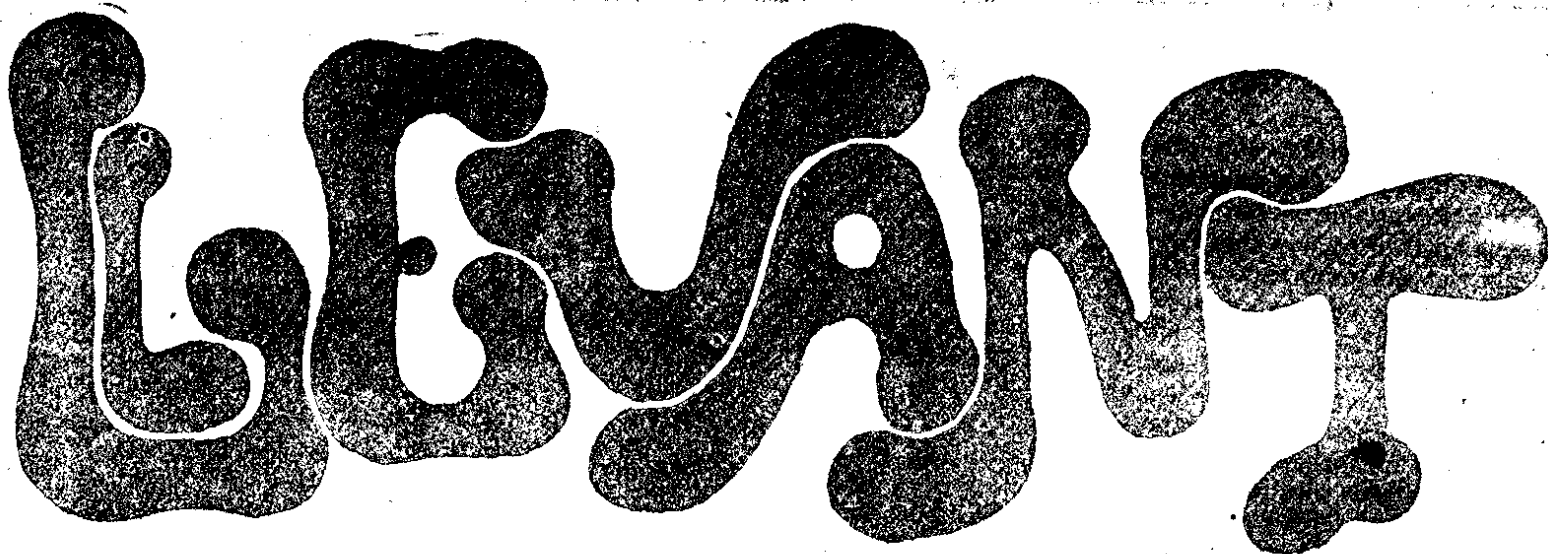

PREUS

Art. Un trimestre . . . 1'50
A For. Any . . . 7'00
Al Extranger Id. . . 10'00

Número solt: 10 cts.

Redacció i administració
Quatre Cantons, 3
ARTA (Mallorca)

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

La festa de la bandera mallorquina a Capdepera

Per donar compliment a l'acort de l'Ajuntament en que se determinà fer la Bandera Mallorquina, perquè onetjés altiva i orgullosa al costat de la Espanyola en la Casa de la Vila de Capdepera se va improvisar una festa, que va ésser una esplèndida manifestació d'entusiasme del poble, que el dia 3 del corrent volgué honorar la seva història, homenetjant com se mereix la ensenya de la Patria.

La «Associació per la Cultura de Mallorca» que tant se preocupa per l'enaltiment de les nostres coses, desde el primer moment hi prengué una part activa, donant dades i facilitant els seus membres per donar llument al acte.

En Miquel Grau (a) Climentó qui du en les seves venes sang de la sang dels avis, hi posà tot l'entusiasme que es capàs de vessar un fill per la seva mare, trobant un digne acompanyador amb el retjidor En Pep Bauzá (a) Tacó.

Vat-aquí els discursos que se feren després que fou issada la bandera.

EL BATLE.

Poble! Aquest Ajuntament per boca meua deu dirvos, que està gojós, al veure que heu donat la cooperació que esperava de vòltros an aquesta festa.

Aquesta manifestació dels vòltros sentiments en pro de la Bandera, mos umplí de satisfacció, perquè veim que l'acort que prenguerem es estat del vòstro gust; per altre part, això nòs anima a tots, a continuar laborant per el mateix camí seguit, perquè l'animació d'avui, ve a ésser una aprovació a la nostra gestió.

Avui hem posat aquesta bandera que és la nostra. Segurament no la coneixieu!... no és vergonyós que un poble tengui ignorància tan gran de les seves coses; i de coses com aquesta?

Al fer l'honor degut a la nostra insígnia ens honram a nòltros mateixos, i el poble que honora lo seu, és el poble més gran del món.

Correspon al nostre poble el tercer lloc entre tots els de Mallorca que han homenetjat degudament la

bandera que acabam de issar. El primer va ésser Soller, el segon Ciutat i aquí es estat el tercer i jo voldria que tots els demés pobles mos seguissen i així tot mallorquí que hagués d'empendre un pelegrinatge per altres regions que no sia la Roqueta, pogués a la sola vista de la bandera, veure Mallorca, perquè la bandera ho es tot, tradició, religió i costums que unides constitueixen la patria petita.

Després de donarvos gràcies a tots, tenc que donar-ne als senyors de «l'Associació per la Cultura de Mallorca» per haver prestat generosament el seu concurs an aquesta festa.

I dec dir-vos una cosa: Quant vos trobeu lluny de nòltros recordau-vos que a la banda de llevant i casi donant la mà als nòltros germans de Menorca hi ha un poblet en el que hi viuen uns germans vòltros els cors dels quals, bateguen units per un sol afecte, l'amor a Mallorca i l'amor al poble.

EN MIQUEL GRAU.

Gaballins! Deu vos guard! Com a gaballí que som vos dirigesc la paraula en aquest moment. Ho fas per dos motius. Parl en primer lloc per agrair-vos la acollida que heu donat a l'acort de l'Ajuntament de entronisar en el dia d'avui la «nostra bandera» la bandera mallorquina, que suara hem issat en aquesta casa de la vila, i per la solemnitat que donau an aquest acte amb vostra presència, ajudant amb vòstro entusiasme el major esplendor d'ella.

En segon lloc parl en nom de la nova Associació per la Cultura de Mallorca de la qual som el més humil dels seus components, per saludarvos en nom seu i per dirvos la sorpresa que han tengut els qui amb la seva presència enalleixen aquest acte que no creiem trobar en aquest poble la fèrvida i coral acollida que han tengut, ni tampoc l'amor que demostra per les coses de saba mallorquina. L'Associació veu amb satisfacció aquestes notes hermoses amb que assaonau aquesta festa, que encara que no sigui filla d'aquella Associació, n'és fillola estimada.

Dec dirvos també que jo n'he estat el primer sorprès. Sabia que el vòstre cor era assequible a tots els moviments d'ordre espiritual, però no creia que ho fos en tanta intensitat; demostra amb això l'afany llegendari an els gabellins, de conèixer el més enllà de descobrir horitzons sempre nous

i al saber posar-vos al lloc que vos pertoca, al associarvos a totes les empreses profitoses, no anant al darrera que és el lloc dels parucs, sinó al davant que és el lloc dels agoserats i aquestes virtuts son les que me fan dir... ¡Aquest es el meu poble!

¿Quina cosa és la que em mou, a mi parlarvos i a vòltros a escoltar-me i reunirvos en aquest lloc? Amb dues paraules pot dir-se. L'amor a lo nostre.

I, aquesta bandera es nostra? Si que ho és; perquè ens fou donada d'un dels nostros Reis que era mallorquí com nosaltres i que estimava Mallorca com nòltros perquè era la terra que el vegé néixer; la mos donà perquè l'estimàssem i veneràssem i no tengué pruaga de donarnos com emblema nostre la seva ensenya que era sang de sa sang com son aquestes quatre barres.

Ah Senyors! Si Deu permetés que se aixecassin aquells avis nostros que son pols i quines despulls guarda l'ossari del castell! Com la reconeixerien! De quina manera s'abrahonarien a ella i tot basantla mos dirien amb ulls plorosos de joia: Fills nostros, estimau! En els plecs d'ella vejau-hi tota la història del nostre poble; dins cada plec una gesta gloriosa de varons il·lustres dels que l'indiferència d'unes quantes generacions han esborrat son nom. En aquestes barres vermelles, la sang vessada penosament i de bon grat an els moviments èpics de la nostra Història. En el groc l'or puríssim de les virtuts de la rassa. En el Castell la voluntat tot força, la voluntat ferrenya de tots els mallorquins i en el violat, el color de les montanyes, del mar i del cel que Deu mos ha donat perquè Mallorca amb el vert dels seus camps sia com una esmeralda engastada en la turquesa immensa del mar llatí.

I jo ara vos dic, l'amor que poscu an aquesta bandera ha d'ésser el mateix que senti per les coses que pertanyen a nostros avant passats; no hi ha un gabellí que no se senti orgullós de la deixa més gran que podien fer-mos els nostros veis; me referesc al Castell Ascendents nostros l'aixecaren i el bastiren; és un testimoni vivent perquè nos servesqui de miray, i l'alçaren a dalt del puig que domina aquest poble com per recordarnos a tota hora la seva potència i el seu passat gloriós i perquè nòltros volgum igualar-nos a ells, fent i aixecant monuments tan etèrns com els seus. Tots l'estimau; estimau, idó, aquesta bandera que també la mos trameteren.

I are, a vòltros, nins i nines que amb

vòltros cants heu donat an aquest acte un caire tan bell, recordauvos sempre d'aquesta diada ja que vòltros sou el poble de demà i aquesta lleu de mallorquinisme pur que avui hem escampat fruitarà amb un amor a Mallorca estimada i aquest farà l. Mallorca conscient que tots esperam.

Per acabar després de donar les gràcies a les brotadores de la bandera vos deman que unigueu les vòltres veus a la meua amb un ¡Visca Capdepera! ¡Visca Mallorca!

EN MIQUEL MARQUÉS.

Seguidament va fer us de la paraula, el fervent mallorquinista i redactor del «Soller», En Miquel Marqués Coll, el qual digué que parlava per disciplina, ja que no per propis mèrits, en aquella creuada per la resurrecció de l'ànima de la Patria. Se va adherir amb entusiasme a la festa que se celebrava i trameté als gabellins la felicitació dels elements patriotes de Soller, recordant que fou en aquesta ciutat de aon partí la primera espira de aquestes festes de la Bandera les quals molt prest abressaran tots els pobles i tots els cors mallorquins.

Expressà la seua satisfacció de dirigir la paraula a un poble que se sent orgullós d'aixecar ben alta la representació genuina de la nostra terra, ja que ella, immaculada com és, es molt digne de estar-hi. Se felicità de que vagi linint l'època de pruaga nacional i de que de cada dia siguin més els qui demanen respecte per lo propi i la preponderància de lo nostre demunt lo extrany.

«Heu meditat—digué l'orador— lo que representa aquesta bandera sobre de la qual acaben de caure les bendicions del cel i la vòstra admiració traduïda amb mansballetes i que orgullosa de si mateixa volletetja per demunt els nostros caps suaument engronsada per el saludable embatol d'aquesta comarca? Ella representa en primer lloc la Patria, el lloc aon hem nats i aon vivim amb els seus pobles, torrents i muntanyes, exuberant vegetació i la gran varietat d'aucells que alegren els seus camps, i els nins, bella esperança, amb les seues cresta-llines rialles. La mateixa que anyorau quant els etzas de la vida vos allunyen de ella i vos veis obligats a menjar el pa amarg de la emigració; la que veis en vòltros somnis, embolicada en recorts alegres de la juvenut; aquella en la qual teniu

vostros amors i vostres delícies i en la qual aquests nins que ara també prenen part en nostre festa i tan embadalits nos contemplen, son una bella esperança d'un despertar més felís. Representa també el seu Llençuatje, la nostra llengua estimadíssima qui rebrota avui esponerosa després de varis sigles de estancament, la dolça i armoniosa llengua que nos acompanya desde el bressol a la tomba i que tant melosa és en boca dels sers estimats. Representa també la Religió, la preuada herència que nos llegaren nostres antepassats; simbolitza la Historia tan plena de fets gloriosos; encarna la Tradició que nos tramet de generació en generació el ric tresor de llegendes, fets i costums populars. Tot això, heu de veure en aquesta hermosa bandera per amar-la i fer-la amar an els nostros i fer-la respectar an els estranys.

Va afegir que ella era el desig d'uit a la realitat de que Mallorca recobri prest la consciència del seu ser. Va aconsellà que tots treballéssim per aconseguir-ho, cada ú dins la seva esfera, amant lo propi i usant el nostre idioma en tots els actes de la vida, acostumant-nos a escriure-ho amb netedat i puresa, desterrant els castellanismes amb els quals omplim nostra parla i la introducció de's quals tant la enlletjeix.

Va acabar excitant a la unió de tots els Mallorquins per realitzar la creuada de Mallorquinizació de Mallorca.

El meu parlament

Si hagués sigut homo de bones paraules, amb motiu de la festa de la bandera de Mallorca a Capdepera hauria parlat al poble d'aquest modo:

Senyors:

Hi ha, en la vida dels pobles fets que a primera vista, semblen sense importància però que moltes vegades son causes de grans transformacions an el caràcter i en el modo de sentir i pensar dels seus habitants. I es que una petita lleu pot produir un abre esplendorós.

Així aquesta festa de la bandera Mallorquina pot esser, hauria de ser la lleu d'una forta brotada la guspira d'una gran resolució en la consciència de Capdepera i de Mallorca.

Perque la bandera (l'enseny) que acua de beneir i que festetjam, no és solament un tros de roba penjada a un palo. No és un adorno per posar an es balcó es dies de gran festa. Es colque cosa de més importància i que pot esser transcendental per la vida dels mallorquins.

Aquesta importància li pervé de esser una bandera que representa a Mallorca; les coses nostres de Mallorca; les costums, les tradicions, la parla, el cor i l'esperit de Mallorca.

Aquesta ensenya pot arribar a fer milacres si voltros voleu. Bastará que ens recordem que som Mallorquins.

Perque amics que m'escoltau—trist es dir ho—sols ho tenim a sa llengua que som Mallorquins però només a sa llengua. De veritat ningú s'en recorda que ho sigui.

Si mos ne recordassim no hauriem abandonat, no hauriem deixat perdre el nostre gloriós idioma mallorquí

que tant en l'aire aixeca nostre Ramon Llull. Si mos recordassim que som mallorquins no permehiem que nostra parla fora treta, enllegada de les Iglesias, corporacions, notaries, escoles etc. sense protesta de ningú.

El mallorquí no troba redós en aquesta casa del poble, an aquest mateix Ajuntament, ahont no s'escriu una paraula en la nostra llengua.

El Mallorquí s'està freguent des temple de Deu de tal manera que fins el Pare-Nostre es resat i cantat en mots de gent extranya a Mallorca. I creis voltros, dignes sacerdots que regiu les nostres consciències, que una oració pot surtir fervorosa de nostra ànima, i arribar fins al Altíssim resada amb un parlar que no es el nostre i que ni tan sols sabem pronunciar?

També nostra llengua ha estada expulsada d'escoles i col·legis, així si que hauria de revoltar el nostre esperit de santa indignació. Contra tota regla de pedagogia, contra el sentit comú, s'ensenya a lletgir i a escriure al nostros petits amb paraules que no son ses nostres. Així fa que els nins i nines avorresquen l'escola perque posa la seva tendra intel·ligència en gran tortura, lletgeixen i escriuen en geroglífics, que tals son per nostros infants els cartells, manuals, cartilles, doctrines i llibres qu'ls mestres posen en les seues mans.

El mallorquí està fugitiu també de les notaries de Mallorca ¿no heu reparat que hem d'escriure i firmar tots els actes i contractes notariais amb idioma castellà? ¿No fereix vostres sentiments de Mallorquins l'haver de firmar, els moments mes culminants de nostra vida, potser a l'hora de la mort sa nostra darrera voluntat escrita amb mots forasters que no sempre entenem? ¿no heu reparat que fins el nostros noms i llinatges no els podem escriure a cal notari tal com el pronunciam i el que es diu Toni ha de firmar «Antonio» i el que's diu Tomeu ha de firmar «Bartolomé»?

Fins dels Tribunals i Audiències ha estada suplentada la nostra llengua; i hem de declarar i hem d'esser defensats i jutjats, i tal volia condemnats amb un parlar extern i per jutjes casi sempre externs.

I si del llenguatge passam a la música veurem a nostros volgudes tonades arraconades i nostros dolces cançons olvidades i substituïdes per músiques d'altres terres. Fins i tot la marxa dels antics Reis de Mallorca ha sigut canviada per la marxa real, una marxa austriaca.

¿I que direm del nostre govern i administracions públiques? De Madrid ens envien governadors, delegats de hisenda i altres empleats de tota classe que manen i disposen de pobles i d'Hisendes, com si fossen conquistadors. Nostros les pagam i ells manen. Ells xupen i a nostros ens deixan escupir. Per això es valen de una infinitat de coses que fan més ma que una calabruixada: repartos de consum i arbitris; delegats gubernatius; agents executius; multes; apremitis; matricules; impostos; recarrecs; suspensió i procesament de batlies i retgitors; etc, etc.

I lo pitjor és que tots aquells impostos, contribucions i recarrecs casi van a Madrid de ont difícilment tornen. ¿No heu reparat que per posar macada a sa carretera d'Artà, també ho han de disposar eis de Madrid i qu'es per això que les carreteres están sempre intransitables? ¿No heu reparat que quant concedeixen alguna cantidat sempre és com si mos fessin un favor?

Tot això, senyors, ha d'acabar per la rahó i força d'aquesta dandera que s'acaba d'issar an aquest balcó.

No ho cregueu qu'aquesta bandera sigui sols signe de pau. Es també senyera de combat.

Si aquesta bandera ha d'esser colque cosa; si ha de deixar d'esser un pedaç qualsevol, será precis que ens dugui a la reconquesta de la llengua mallorquina per tots els actes de nostra vida; será precis que ens fassi respectá els nostros costums i tradicions; que mos guii a la reconquesta del nostre dret familiar, avui desconegut pel Tribunal Suprem; será precis que aquí mateix poguém disposar dels cabals que produeixen les contribucions que pagam, i amb ells construir escoles, fer i adobar carreteres, ports, etc.; que si necessitam un port a Cala-Ratjada no hagim de esperar que En Romanones complexi la seva paraula, que fa tans d'anys mos va donar, i qu'ha olvidat; será precis que Mallorca sigui mallorquina i dels mallorquins.

Tot això i molt més ha de conseguir la virtut d'aquesta bandera. I això no ho conseguireu si no ho guanyam lluitant, qu'els que are ho usufructuen difícilment s'ho deixaran perdre.

Perque nos dugui a la victoria l'hem aixecada sobre tots els combatens.

Si no mos hagués de portar a la reconquesta de les nostres llibertats no valdria la pena d'haverla restaurada.

He dit.

M. SANXO

De Capdepera

Solemne i al mateix temps profitosa va resultar la festa de la benedició de la bandera mallorquina que celebrarem diumenge passat.

A la arribada de l'automòvil varen esser rebuts per les nostres autoritats la comissió que venia de Palma per donar més forsa a la festa acompanyats del nostre amic i paisà D. Miquel Grau, enginyer industrial. El mateix vespre a les 9 en el local de la Congregació se donà una conferencia de agricultura donant dita conferencia D. Arnest Mestres. El local estava atestatíssim d'homos i el públic sortí tot entusiasmat i amb ganes de que diferents vegades se repetissen aquestes lliçons tant interessants per nostros.

El diumenge dia 3 a les 9 les campanes repicaren convidant-nos a tot el poble perque assistiguéssim al Ofici. A les 10, la comitiva ja estava composta devant la casa consistorial, a devant heí anava la música, darrera ella els nins de l'escola nacional i col·legi que eren en número de 100, seguidament venien les nines de la costura pública i de les Germanes Franciscanes que passaven les 200 i per últim l'Ajuntament i comissió de la «Associació per la Cultura de Mallorca». La Iglesia estava alló qu'es diu al tió, perque les capelles i tot també estaven plenes de gent. Digué l'ofici el Rt. Vicari Sr. D. Llorens Parera assistint de Diacon el Rt. D. Francesc Fuster i de Subdiacon el Rt. D. Juan Melis; el Chor cantà la missa «Te Deum Laudamus» acompanyat per un organista de Palma D. Benet Cortés.

Acabada la funció el nostre Sr.

Rector mos va beneir la bandera i els nins cantaren l'himne mallorquí acompanyats per la banda, l'Alcalde major mos va lletgir un discurs que'l públic aplaudí i D. Miquel Grau en lletgí un altre que també fou molt aplaudit i per últim el Sr. Marqués de Soller també el presentà que el públic aplaudí de bona gana. Predicà a l'ofici el reputat orador Rt. D. Jaume Sastre. Acabats els discursos se serví un refresc a tots els nins i demés convidats. També vengué una comissió d'Artà per presenciar els actes. El decapvespre en la mateixa sala se donà una conferencia pel metje D. Emili Darder que resultà molt profitosa. Prengué la paraula el president de la Associació D. Elvir Sans el qual donà les gracies an el poble i l'anima a seguir el camí tan noblement comensat. Acabà l'acte amb quatre paraules del Sr. Rector el qual donà gracies als de l'Associació per la cooperació prestada, felicitant se de l'entusiasme que el poble havia demostrat. Després hi hagué concert musical en la Plassa de l'Orient.

Corresponsal

CRIDA

GABELLINS I CALARRATJADERS

Tots sabeu qu'aquest terme de Capdepera confronta en gran part amb el mar, i que aquest mar ens proporciona un peix riquíssim i variat.

Aquest peix es la vida de moltes families pescadores, que d'ell menjen i vesteixen. Es l'ajuda de molts terressans i menestrals. Es l'alegria i l'encant d'aquestes costes i el divertiment dels aficionats a la pesca i a les coses de mar. Es el recreo de nostros paladars. Es, en fi, una de les fonts de riquesa d'aquesta hermosa encontrada.

Tot aquest be de Deu està fontentse i morint a mans dels dinamiters i petardistes, que ressegueixen les nostres ribes, cales i fareós.

Està calculat que cada petardo mata milers de cries de tota mena de peixos, que fan sa juvenut a sa tenaç i a dins les seves enclotxes.

I la mort d'aquestes cries es deguda l'extranyedat de peix que patim.

Per mirar si hi podem posar remei, uns quants homos de bona voluntat, cridam a tots els pescadors: tant als de barca, com als de canyeta, als xarxés, als palangrés, als pescadors de rai i als de roqué, als de fluixa i als de bolenti, a tots vos cridam perque ens ajudeu a extirpar aquesta pesta—en forma de coet—que arruina l'industria i l'art de la pesca.

Els que vulguin ajudar-nos han de apuntarse fins dissapte a vespre a can Pere Coix, a sa plassa d'Orient.

I els apuntats els convidam a una reunió que tindrà lloc a la

Caixa Rural diumenge vinent,
dia 10, a les 4 del capvespre.

Capdepera Juny 1923

Els organitzadors.

DE SON SERVERA

Ens incumbeix avui enterar a n'els lletgadors de les dues solemnitats religioses celebrades darrerament a la Parroquia. La del Corpus, així l'Ofici com la processó, estigué del tot concorreguda, i el temple lluita sos millores ornamentals.

De l'altre, verificada diumenge, 3 de Juny, amb motiu de la conclusió del Mes de Maria cal dir lo mateix, sense ometre però que a la Comunió general, Ofici i processó hi assistiren les Fies de Maria en nombre crescutíssim provistes totes de la missa.

En les dues festivitats predicà el P. Pons, d'Artà. És una llàstima que la música, que és una de les coses més importants en aquestes solemnities processons. S'atribueix a lo molt deteriorats qu'és troben uns quants instruments el no haver-hi assistit la banda. Ho lamentam, perquè comiat amb personal habilitat mos esteim sense música.

Corresponsal

Russia, un paradís...

La que es arribada a n'altros la noticia resum de lo que han fet els bolxeviquis dins Russia els tres primers anys del seu govern, la transcriure a n'aquest setmanari perquè els comunistes que predicaren i els pobres artanencs que escoltaren, se desenganin d'una vegada dels desbarats i errors que se vomitaren dins el teatre d'Artà, i així veuran com son irreals els somnis que tant preocupen als pobres obrers enganats.

Idò bé, encara caldrà als barba-rismes i crueltats que s'han comeses, sols basta dir el número de gent a n'aquí donaren mort aquests que s'anomenen nous redentors de l'humanitat. El número total de persones mortes és de 1.766.118, i perquè no se cregui que els socialistes que tal cifra llegequin que sia equivocació d'impremta heu diré amb lletres: un milló, setcents, xixanta, sis mil, cent devuit. Entre tots aquests morts hi ha 23 bisbes, 1.215 sacerdots, 6.755 profesors, 8.800 metges, 54.630 oficials, (fins aquí direu molt bé és veritat) però llegiu més: 260.000 soldats, 355.250 representants de les classes intellectuals i 193.350 obrers. Que vos sembla obrers? Ensumau aques famell socialistes i comunistes; aixó son els vostros pares, els qui vos donen mort perquè no poguen remegar; i aixó mateix socceirà dins Espanya i Mallorca si arriba aquest dia tant funest; voltros els obrers, sereu els qui pagareu els plats computs, i aquests mateixos que vos prediquen quant reclamareu lo que vos prometien, vos contestaran amb boca fosca com ho han fet dins Russia.

I are per acabar, a n'aquesta cifra tant exorbitant, afegiu la de aprop de vint milions de morts de fam durant l'any 1921-1922.

Si que tenen raó els vostros predicadors quant diuen que Russia és un paradís.

CRESPÍ.

Una festa simpática

Tot lo qui fa olor de patria, tot lo qui fa olor de caritat, en aquets temps de materialisme i de individualisme corruptor, mereix l'aplaudiment més sincer dels que posen per damunt tot l'amor a Mallorca, l'amor a la terra que nos ha vist neixer, amor més fort com més desgraciada la veim, entre gada en mans de gent sense ànima, que no concep altre manera de ésser que la de destruir qualsevol obra que no camini baix de la seua direcció mesquina i enveja, ja que no té altra ideal que l'ambició. Per aixó, dic, resulta altament agradable la festa que amb motiu de la conclusió del Mes de Maria, se va celebrar a Calicant, possessió del terme de Sant Llorens des Cardassar propietat del nostre compatriota D. Francesc Bienes.

Va ésser una festa acabada; en la part religiosa, comensà per una Comunió general en la que hi prengueren part uns 800 després, la missa fou dita per Mossen Aleix Muntaner de Manacor i cantada per les nines de l'escola de les Germanes de la Caritat de Sant Llorens, fent un sermó el Rrt. Sr. Rector de dit poble, mossen Pere Santandreu.

A la surtida tots els concurrents foren obsequiats amb xocolata i ensaimada.

Durant el matí hi hagué cucanyes corregudes d'homos i bestia essent els premis pagats per el propietari.

Al capvespre entre els concurrents al Mes de Maria se sortetjá gran varietat d'objectes.

I després un estol de pageses de per aquell voltant va representar la xistosa comedieta *Es bail de madó Banauia* amb una gràcia encantadora. I els homes per no ésser menys, feren present a la concurrencia, de una altra comedieta *Mestra Fornaria*. Tots foren molt aplaudits.

D. Francisco i la seva gentil esposa D.ª Maria, foren els Directors d'escena i no cal dir si admiram la seva paciència i el seu acert.

Tot estava adornat esplèndidament i la gent de per aquells encontorns que el número de 600 persones s'havia reunida a la possessió, va quedar altament agraïda a tota la família de's propietaris per les moltes atencions rebudes, desient-se amb enhorabones encoratjadores. A elles unim la nostra més sincera, desitjant veure continuat un camí tan pròxim per la patria i per la religió.

COMENTARIS

La seda, llana, i tot, del món. Segons unes dades que publica el periódic *American Lint Journal*, la producció mundial del coló es de deu mil milions i mig de lliures esterlines a l'any. La producció de llana arriba a tres mil milions i mig de dolars i la de la seda a mit milions de dolars.

El congrés agrícol de Solter. Amb una solemnitat que honra els pobles qui la practiquen, se va celebrar a Solter els dies 20 i 21 del passat maig el Congrés Agrícol que la Federació Catalana-Balear ve celebrant cada any. La concurrencia fou numerosa, hi agué molt d'entusiasme, quedant els Congreguistes de fora, altament satisfets per les atencions rebudes.

El Sindicat d'Artà s'hi va adherir.

El temes posats a discussió foren els següents:

Cultiu del taronger, llimoner, etc. (citrus). Ponent Reverent D. Jeroni Pons Pvre.

Cultiu del garrover. Ponent D. Bartomeu Colom Ferrà.

Algunes malalties del citrus i garrover. Ponent, D. Juan Aguilo, Garrover.

I com a les bones obres no les falten mai contraris, un periódic patriótic de Ciutat qui se veu no enten res de agricultura, volgue satisfere la curiositat dels seus llegidors donantlos en lloc d'ensenyanças agrícoles, separantlos de la concentrada. Ja mos hi tenen acostumats en aquels plaça els seus bords d'una patria que desconeixen.

PROGRAMA

de la festa que dadiquen a S. Antoni de Padua els frares franciscans i els seus devots, els dies 12 i 13.

Dimecres dia 12

Al matí, capta per la vila amb els «cavallets» que estrenaran uns magnífics vestits. Al vespre a las 7 i mitja solemnities completes en preparació de la festa. A les 9 sortida de la acostumada carrossa que recorrerà el poble acompanyada dels «cavallets» i de la banda municipal.

Dimecres dia 13 festa del Sant.

Al matí a les 9 i mitja després de Tercia cantada, ofici solemne amb assistència del Magnífic Ajuntament. Se cantarà la «Missa Seráfica» a tres veus, del P. Fr. Mateu Amorós, T. O. R. El sermó està a càrrec de D. Josep Espases, Rector de Marratxí.

El capvespre a les 4 sortida altre volta de la alegórica carrossa amb els «cavallets» i música; seguirà l'itinerari de costum. Acte seguit corregudes de cintes a la plaça del Convent. La banda municipal alegrará l'acte amb el seu repertori.

Al vespre a les 7 exercici a S. Antoni de Padua que se ferá amb tota solemnitat. Se cantarà el missatge a veus del mateix autor de la missa i predicará l'orador del matí.

Mes tart revetla per la nostra banda municipal, durant la qual se desperarà un castell de focs artificials i s'amollarán globos. Segons els preparatius que se fan per la carrossa, se espera aquest any una cosa extraordinari, confiant ja amb el bon gust dels componedors ja amb la seua destresa en l'art.

L. D. M. Fr.

De Ca Nostra

Meteorologia

A pesar de trobar-nos aprop de mitjan juny, no han arribades encare les

calors. El temps va com endarrerit. El dilluns durant la nit va fer un ruixadet, i de llavors ençà la temperatura ha baixat més encare; per are oscila entre el 15° i el 20°.

Estat sanitari.

No hi ha epidemies de cap classe. Esta malaltia de molta gravetat l'amo'n Canet veu, de sa Costa de Can Tomás. Se troba millorat el nostre amic i redactor de LLEVANT El Miquel Lopez. Que aviat el veurem completament restablert, si convé.

Morts.

En la matinal del dimecres de aquesta setmana, dia 6 després de l'alta malaltia i rebre els Sants Sagraments, entregà l'ànima a Deu D. Guillem Tous (a) Canals, Tinent del exerciti i exbatle d'aquesta vila. A l'acompanyada hi assistí una gran gentada i l'Ajuntament en corporació. Els funerals se vegeren també molt concorreguts. El cel sia ell, i rebiga la seva esposa i demés familia l'expressió del nostre sentiment.

Ahir dijensres diada del S. Cor de Jesús, a la Parroquia hi hagué Comunió general.

Demà se ferá la festa de St. Vicens de Paul, amb Comunió general i Ofici solemne.

Non automòvil.

L'amo'n Juan Torres de sa Fabrica de gasoses ha adquirit un auto marca Ford per desistiarlo a l'hoquei. La febre d'autes sembla que ha compensat i és bó que el poble prengui caràcter de modernitat.

Desgracies.

El dilluns d'aquesta setmana, venia de Sa Colonia l'amo'n Josep Maria, seva esposa i quant foren an el barranc tengueren sa desgracia de girar el carro que caigué a baix la carretera. Tanta sort, que el Bon Jesús les salvava. Unicament ella ha Magalida Billa se desvià una espatlla.

També el Sen. Torrens Bossa de Na Pusseta anava per agafar un porcell i al moment de agafar-lo li va escapar amb tan mala sort que caigué en terra i amb tanta força que se caigué tot un costat patint fortament la espatlla.

SOBRA D'ORIGINAL

Per excés d'original deixam, «De la vida del mar» els extractes de les conferencies de Capdepera i altres articles interessants, que si Deu hi vol aniran al n.º proxí.

MERCAT D'INCA

Bessó a 28'00 quinta.
Blat a 24'00 sa corlera.
Xeixa a 23'00.
Ordi mallorquí a 17'00.
Foraster a 16'00.
Civada mallorquina 14'00 pts. id.
Forastera a 13'00.
Faves cultores a 32'00.
ordinaries a 28'00.
pel bestiar a 27'00.

TIPOGRAFIA CATOLICA **DE** **A. FERRER GINART**

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

**TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES
FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÀFICS.**

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials.

VENTES AL DETALL I AL EN GROS **DEMANAU QUALSEVOL CLASSE
DE PAPERS, LLIBRES, I ARTICLES
ESCOLARS I D'ESCRITORI.**

Quatre Cantons 3 - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES **DE** **BARTOLOMÉ FLAQUER** **(A) MANGOL**

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

L. ASETA DE MARCHANDO.

Pasajes

Habana, Buenos Aires, Francia, y cualquier punto de América.

GRATUITAMENTE arreglo la documentación para poderse embarcar avisando con ocho horas de anticipación, por contar con personal activo e inteligente en el ramo.
Para informes: Bartolomé Roca, Hostales, n.º 87

Los que deseen embarcarse de San Lorenzo, Son Servera, Capdepera o Artá pueden informarse en

ARTA
a GUILLERMO BUJOSA
CAN GANANCI

Eensaimades i panets

En lloc se troben millors que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU
D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX a DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

GRANDES ALMACENES **San José**

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE
detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

ALMACENES MATONS

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 al 49

Palma de Mallorca

**SASTRERIA PARA SEÑORA Y CABALLERO,
ARTICULOS Y NOVEDADES PARA VESTIR,
DE TODAS CLASES**

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTA
S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM

Prontitut
SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

tea una Agencia entre Artá i Palma i hei va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38 An es costat des Centro Farmacèutic.
Artá Figuerola 48.

Si Voleu menjar bo i llegítim

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PIÑA

Quatre Cantons, 8-ARTA

Te olis de primera i segona classe a preus acomodats.

Serveix barrals de 16 litres a domicili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

DISPONIBLE